

What is the *Mishnah* saying

מאי קאמר –

OVERVIEW¹

The גמרא cites from the משנה, the phrase לא הרי השור כהרי המבעה, and asks מאי קאמר. The question of the גמרא is unclear. The משנה is (seemingly/obviously) stating that we cannot derive שור and מבעה from each other. What is the question מאי קאמר?!

תוספות explains:

משום דלא מצי לפרושי האי לא הרי כשאר לא הרי שבש"ס² קמתמה מאי קאמר:

Since we cannot explain this לא הרי of the משנה as all other לא הרי in the various גמרות, therefore the גמרא wonders and asks מאי קאמר!

SUMMARY

The (usual) expression of לא הרי does not indicate why שור ומבעה cannot be derived from each other.

THINKING IT OVER

According to the way that תוספות explains the question of מאי קאמר, how does the גמרא answer the question?³

¹ For a clearer understanding of this תוספות, one should review the תוספות on לא הרי ב,א ד"ה לא הרי.

² Usually the expression (לא ראי זה וכו' or) לא הרי וכו' means that the חומרא of this case is not like the חומרא of the other case (meaning that this case is less חמור than the other case). If we would apply this structure here by לא הרי מבעה, it would mean that the חומרא of שור is not like (it is less than) the חומרא of מבעה (meaning that מבעה is more חמור than שור). In that case if the תורה would have written שור (which is less חמור) is חייב, then certainly מבעה (which is more חמור) would be חייב. What therefore is the משנה teaching us?!

³ See נח"מ, סוכ"ד ובל"י who interpret this תוספות differently. This תוספות is referencing the second מאי קאמר (regarding the גמרא of לא הרי of the משנה). Concerning the first מאי קאמר, our תוספות agrees with (ד"ה מאי קאמר) פרש"י. The גמרא was simply asking what relevance is there in that שור ומבעה are not similar. The גמרא answered that the משנה explains why שור ומבעה cannot be derived from each other. However, asks תוספות, what is the second מאי קאמר? Seemingly the משנה is continuing with its explanation why אש cannot be derived from שור ומבעה. To answer this תוספות explains that seemingly this expression (ולא זה וזה וכו') cannot mean that we cannot derive אש from שור ומבעה, for since the משנה states שור ומבעה האש, ולא זה וזה וכו', this means (as it does elsewhere) that שור ומבעה are less חמור than אש. If this is so, we can certainly derive אש from שור ומבעה. The גמרא replies that this ולא זה וזה is different from the other לא הרי, for here it refers to the קולא, not the חומרא; meaning that שור ומבעה do not have the קולא of אש where it has no חיים. Therefore even if the תורה would have written שור ומבעה we could not derive אש from them.